

**Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola
Prodigi Euangelici**

Qvae Poenitentia Peccatorvm Sev Conciones De Prodigii Evangelici Reditv
Ad Patrem

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1615

2. Quod propter personam propriam, quo minus eis vteretur iustas
habuerit causas.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55940)

* Ex quadã
adolescentia
mea para-
nesi.

* Dux vero, miles ero, Duce me, me milite, selam
Bella geram.

Ecce rationes aliquas ex parte intercessorum, quæ
Prodigum mouerunt iis non uti: nunc autem videri-
mus quas habuerit rationes ex parte personæ pro-
pria.

I I.

*Quod propter personam propriam quo minus cre-
retur iustas habuerit causas.*

Necessitas itaque nimium vngens, periculum in
proximo, mors videlicet præ foribus (ego autem
hic fame pereo) non permiserunt euntem & redire
expectare nuntium, forte diu hæsurum, aut cum con-
ditionibus reuersurum: ut ita bis ter vltro citroque
cōmeandum esset. Interim ante responsum confu-
tabit pater, examinabit testimonia, inquiret contra-
ria, forte & falsa auditurus, & suggestiones iniquas, &
quod notarij scribent respondebitur, ibunt prople-
ca pro duplica tabellarij, & dum poluntur, dum conu-
tur annus est, * dicit quidam alius. Interea miles Pro-
digus, vix agram efflabit animam. Nimia hæc mori-
venter caret auribus, nec patitur sibi verba dari.

Terent. in
Heaut. Act.
2. Scen. 2.
* Sed est ibi
sermo de mo-
ra mulierū.

Plaut. in Amph.] Fames & mora bilem in nasum in-
ciunt.

Sallust. in bello Iugurth] Animo cupienti nihil satis
festinatur.

Ouid. lib. 2. de Arte.

Cum mora non tuta est totis incumbere remis

Vtile, & admissio subdere calcar equo.

Et quamuis paciēter interea tolerare potuisset fa-
mem, creasset nihilominus aliū de periculum. Erum-
punt enim quæ tanto struuntur tempore. Herus sub-
odoratus fuisset proculdubio, aut rumoribus, aut nū-
tiorum discursu, & suspectum habens seruulum, cor-
rumperet tabellariū, examinaret secreto, aperiret lit-
terulas, atque ita tora aperiretur scena, proderetur
Prodigus. Vbi que mitteret obicem aduigilans ipsi, &
nuntii.

ntiis, forte & catenaret ne volens quidem fugere
 illet, aut si omnino prohibere nollet reditū, vexaret
 item magis cōstitutum in exitu (vt Pharo Israclem,
 maxime loquentem de abitu, vt sacrificaret Deo) pa-
 tum putans sibi honestum, si tam cito seruum dimit-
 teret, vix ascriptum; querulaturū de egestate. Quid?
 Veneti dicunt, bona consilia, quantumcunque se-
 cetera, venire in lucem. Ipse autem adeo rebus omni-
 bus erat destitutus, vt nec tabellarium ad patrē mit-
 tere, ac petituro pretium, vnde redderet non haberet:
 ac si forte tres seruasset obulos, ipse illis in reditu,
 maxime ad longinquam regionem, carere non po-
 tuisset, erubescens extendere manum ostiatim, igna-
 rus omnis opificij, nec lucraturus arte in transitu vi-
 ctum. *Fodere non valeo, mendicare erubesco.* Neminem
 etiam doctius sciebat plangere, & magis mouere mi-
 sericordiam, quam qui ipse in malo sedeat. Qui ma-
 lum non sentit, non vt oportet exprimit; ac ideo pa-
 tum mouet. Aliter violata loquitur Lucretia, inter a-
 micos, in conclaui vindictam petens, aliter in scena
 ac theatro persona eius agens. Vera Lucretia ad quod-
 libet verbum pallefcit, rubescit, deficit, resumit
 animum, nec fictas dat lachrymas, mariti & ami-
 torum corda flectit, armat ad Regis vltionē. Sup-
 posita vero ploret, eiulet, ac mentitis quantum valet
 auditorem expugnet lachrymis, nunquam tantum
 potest quantum vera. Corda nostra specula sunt, re-
 cipiunt affectus vt repræsentantur. Testudines con-
 cordes, reddentes pulsum etiam intactæ, quem red-
 dunt vicinæ si pulsantur; & Echo verba reperens au-
 dit.

Horatius in Arte.

Vt ridensibus arriident, ita flentibus adsunt.

Humani vultus. Si vis me flere, dolendum est

Primum ipsi tibi: tunc tua me infortunia ladent.

Cicero 2. de Orat.] *Vt nulla materies tam facilis ad
 ardescendum est, quæ nisi admoto igni, ignem concipere
 possit: sic nulla mens est, tum ad comprehendendam vim
 Oratoris parata, quæ possit incendi, nisi inflammatus ipse*

Ec 3 ad

ad eam & ardens accesserit. *Ut naphtha vim habeat citissime ignescendi, non tamen ignescit, nisi vel procul viso vel admoto igni.*

Psal.] Ignis à facie eius exarsit, carbones succenssi sunt ab eo.

Aliter se commendat Belifarius, & postulat cæca in aliqua sedens proscucha, aut ad vestibulum medicans Ecclesie; aliter etiam Lazarus ostia obiens, aliter cõcionator aliquis, aut qui ipsius nomine suppetit, quantumcunque affectus pauperi. Et si miser tales in medio Ecclesie suas audiamus aperire miserias, aut permittamus vt parochiã semel circumambulēt ad ianuas, decem citius, quam alij quinque stipēs inueniant, quia collector extra miseriam, tantum nescit gemere, tam serio viuēque nescit commẽdare: miserabilius narrat qui patitur, altius gemit, verum ostēdit tremorem, natiuas lachrymas, aliter aures & oculos spectatorũ afficit, impetrat quod rogat.

*Horat. in
Arte.*

*Telephe vel Paleu, mala si mandata loquere,
Aut dormitabo, aut videbo: tristia mœstum
Vultum verba decent.*

Nonne legimus in Euangelio Lazarum canibus mouisse misericordiam, quia illis vicinior; adeo vt lingerent vlcera eius (videbant illi & audiebãt). Ab hero autē, nec frustum panis, nec lapsas à mensa miccas impetrasse, quia scilicet alienis illas spectabat oculis, frigide narrabãt ministri iacere pauperē aliquē ad portam, clamantem, cantillantem: sine vlla exaggeratione. Nonne ideo optimi Oratores, qualis Demosthenes, tantum semper tribuerunt actioni, ac viuæ representationi rerum? Nonne vt melius agerent ac flecterent Iudices, magni Oratores prosopopeias faciunt, finguntque personas miseras & absentes, quasi in tribunali loqui prostratas ante Iudicum pedes? Non enim tum iudices & auditores, tam sibi videntur intercessorem audire, quam veras patientium inspicere calamitates, attendere gemitus, & ipsa oppressorum verba, quod vel solum lachrymas concitat. Nonne & ideo quidam tam valida non contenti machina,

*Vide Quint.
li. 6. Inst. c. 1.*

machina, vt magis in suam partem trahant Indices, capitis periculum non obstat, ipsos producunt opplices, macie, pallore, squalore confectos, horrore obritos, male tractatos, (vt olim Pilatus dicens *ecce homo*) nonnunquam & vxores, & puerulos eorum: detegunt pectus, ostendunt cicatrices, & honorata pro patria vulnerum vestigia (vt M. Antonius defendens M. Aquilium, quo stratagemate oculos expugnauit Romanorum) nonnunquam & gladios ostendunt, & cruentos pugiones, quibus hostem obturcarunt. Ostendunt ossa extracta de vulneribus, exponunt vestimenta pertusa ictibus, purpurata sanguine, defigunt vulnera, denudant corpora, vt horrida vulnerum ac violentiæ vestigia, ob oculos ponant.

Dici non potest quantum arietes & machinæ istæ corda audientium concutiant.

Aiunt populum Romanum in furorem pene verisimilem, cum in pleno foro cruenta Iulij Cæsaris prætexta, post factam cædem esset exhibitæ. Sciebatur quidem cæsus & corpus iacebat in curia, exhibitæ tamen spectantium oculis sanguinea vestis, tam viuè obturcationem repræsentauit, vt non antea cæsus, sed tum demum cædi videretur. Quid? pinxerunt nonnulli ad animos mouendos quam potuerunt naturalissime suas miseras. Dicuntur id fecisse etiam cõcionatores nonnulli, & exhibuisse in passione Domini solenne istud, *ecce homo*, quæ tamen praxin non probat Quintilianus, cum hoc sit arti suæ diffidere, & existimare mutam melius locuturam imaginem, quam viuum hominem. Considerans igitur Prodigus, nunquam tam efficaciter & graphice repræsentari miseras, ab iis qui extra miseriam sunt, rectissime conclusit, *Surgam, & ibo ad patrem meum, & dicam ei, &c.* Faciam hæc melius præterito fratre, præteritis seruis, & cognatis, qui mala mea non sentiunt: sperauit denique facilius expugnari posse patrem per se, quam per alium.

Quomodo vero hoc? Alij non nisi vna aut gemina via frangent patrē. Auribus forte vim faciētes aliquā,

Ec 4 ocu-

*Idem lib. 2.
cap. 15.*

*Sueton. in
vita Cæs.
Appianus li.
2. de bello ci-
uili.*

*Quintil. lib.
6. Instit. cap.*

oculis pene nullam. Ego vero si ipsum aggrediar, omni ipsum deturbabo sensu: expugnabo aures, non minus forte & melius quam frater; ubi enim didicerit ipse, forte ad stium, & aratrum, (*erat filius senar in agro*) cinerarius ad focum patris, *fili tu semper macum, seruiens & curans rem domi, ecco tot annis seruiui.* Ego vero terras peragraui, *profectus in regionem longinquam.* Versatus cum domicellis ubi non parum eruditus sum, necessitate saltem, bene me habere, ad gratiam loqui, exprimere passiones, *cum meretricibus.* Illæ enim auiculæ sunt quæ suavi cantu, & blandis sermonibus, & vincunt aliquando & vincuntur: detinet nos, sustinent se bonis verbis. Adde etiam quod amos sæpe homines ingeniosos facit, & magis disertos quàm vina. Insuper nonne hic in ministerio fui viri primatis, *adhæsit vni ciuium, primati regionis illius:* ac inter aulicos sunt qui verbi gratiam profiteantur.

Vide supra primo sermone de seruitute peccatorum.

Denique necessitates acuerunt mihi sæpe sensum, & fecerunt esse disertum. Melius igitur ipse percellam aures paternas, & flectam rigorem facile tantum quantum frater. *Surgam igitur, & vadam ad patrem meum, & dicam ei, &c.* Omnia fratris verba, seruatorum, & cognatorum nihil nisi velitationes quædam erunt, contra turrim maximam S. Andreae Mōribus, aut contra immanem illam molem castri S. Angeli Romæ: deductio vero & relatio à me facta, fulmē videbitur & tormentorum maiorum ictus. Oculos forte patris frater aliquantillum mouere poterit, complicans forte pro me manus, amplexans ac tenens genua, flens aut fletum fingens (vnde enim opiner ipsi meas miseras iracordi esse, vt illi achrymet, aut vnde ipsi tantum flendi artificium, vt instar fœminæ Crocodili lachrymas ad arbitrium habeat, ubi hoc didicisset, qui nunquam illarum visitauit scholas, quæ *vt flerent oculos trahere suos.*) Fingēs dico lachrymas, sex septem; fletum enim continuare non poterit, non enim sine causa dictum *nihil facilius quam lachrymas inarescere,* ac nullum simularum diuturnum: suspirium forte vnum trahet, aut alterum, hodie, & cras, & omnis cum isto ab oculis eua-

Quint. li. 6. instit. cap. 1.

is euanesceat apparatus. Ego vero pro me quid non
 agam, quid non tentabo? quomodo manus tollam in
 caelum? quomodo paternis aduoluar pedibus? quo-
 modo amplexabor? quomodo stringam genua? cla-
 mans pleno ore, *non demittam te nisi benedixeris mihi* *Genes. 9.*
 pater, non deseram te, non ianuam, nisi receptus in
 gratiam. Quomodo inundabo pedes feruentibus la-
 chrymis, quomodo promissis extergam capillis, non
 ut olim per vanitatem, non per maiestatis speciem ut
 antiquus Reges Franciæ, multo minus per sanctita-
 tem ut olim Nazarei, & Eremitæ; sed extrema inopia,
 non habens unde satisfaciam tonsori. Faciam omnia
 pro me ego, non minus sedulo quam Magdalena in
 pleno Simonis leprosi conuiuio.

Si mane repullam patiar, reuertar ad meridiem: si
 & tum tentabo iterum vesperi, prostratus ante lectum:
 si die illo inexorabilis est, tentabo crastino, dein &
 perendino, & toties urgebo importunus ut propter
 importunitatem saltem vincam. Frater, serui, amici, ni-
 hil nisi narrabunt ut laceris sim vestibus, ut attenua-
 to vultu, ut fractis viribus. Ego vero paratum ex hu-
 meris ostentabo centonem, laceras vestes, vlcera pe-
 dum, sanie, pro purpura ostendam saccum, & cili-
 cia quibus operior, iam ipsis culinæ vermiculis im-
 mundiora: filo non subtiliori, quam retia sunt pesca-
 torum, aut lupulorum sacci; pro subtili indusio, Flan-
 dricaque tela, quæ recens quotidie me amiciebat,
 iam carnem ostendam certantem candore cum tor-
 ridæ zonæ habitatoribus, aridiorem halecibus, ac
 salpis induratis. Pro forma priori, caput opponam se-
 micaluum, depilum, squammatum, crustatum vlceri-
 bus. Hæc pro calamistrata coma, hæc pro crispanti-
 bus capillis. Volens nolens prominentibus manum
 manum admouebit ossibus, quæ iam caro nulla vestit,
 costis quas macies fecit numerabiles, iuncturas om-
 nes, iam exstantes non minus quam dentes apro, ge-
 nua vertebrae, vix pelle opertas. *Dinumerauerunt ossa
 mea.*

Videbit non iam me hominem sed phantasma ef-

E c 5 se, fi

se, si modo hoc manibus ut ego palpari possit, aut veram mortis imaginem. Et sic ad alterum transibo sensum; excipiet naribus, (sit venia verbo) padorem foetoremq; paupertatis meae, & inopiae quae iam tam diu me obledit: si nihil praegustarit, certe parum lubebit prandere, oppieto exhalationibus, quos non locus, sed indigentia spirabit: & sic certe melius patris sensus quassabuntur per me quam per vllum alium. *Surgam igitur, & ibo ad patrem meum, & dicam ei, &c.*

Horat. lib. de Arte.

Segnius irritant animos demissa per aures,

Quam quae sunt oculis commissa fidelibus.

Ex fratris verbis nihil nisi imaginari poterit quae circa me sunt, si accesserim ego, audiet, videbit, tanget, olfaciet, gustabit. *Surgam igitur, & ibo ad patrem, & dicam ei, &c.*

Frater meus, & alius quicumque etiam propensissimus, nihil nisi rationibus mouebit intellectum: ego vero constringam, compellam voluntatem, *Surgam igitur, & ibo ad patrem, & dicam ei, &c.* Alij in finem tantum vna aut altera via profitigabunt partem: aurum scilicet, & visum, ego vero omnes penetrabo sensus, loquar ad cor, per aures, per oculos, per manus, per nares, per palatum ipsius, *Surgam igitur, & ibo ad patrem meum.* Alij non dabunt nisi instructiones: ego mille vehementes suggeram passionnes. *Surgam igitur, & ibo ad patrem meum, & dicam ei.* Quid? pater filium videns ita plorantem, audiens ita gementem, ita clamantem, tam humiles fundentem preces, tot intercisas suspiriis, interruptas lachrynis, audiretne centies reduplicatum peccavi, verbum hoc quod potentissimos mundi iratos mitigat, Sanctos etiam, & ipsum mundi Dominum, & nihil usque misereretur?

(Superi) saepe leuant poenas, ereptaq; lumina reddunt,

Cum bene peccati poenituisse vident.

Ventilaret pater naribus calamitatem filij, palparet

*Quid. de
Ponte.*

et plena manu extremæ indigentæ officinam, nau-
 scaret cibum tam fastidioso oppletus spectaculo, &
 nihil concederet misericordiæ? nonne omnis ipsi ef-
 feruescet sanguis, si creaturam contrigerit adeo mi-
 seram, suo sanguine enatam. *Sanguis sanguinem tetigit.*
 Totum ipsi corpus nunquid compassione deficiet?
 sentiens, tangens, carnem de carne, os ex ossibus suis,
 tot passionibus substratum? Ergone pater filio futu-
 rus durior, quam Iudices quidam externis, quos so-
 lus miseriarum aspectus flexit ad veniam? Ah neuti-
 quam: pater prope nimium facilis, qui tantopere mihi
 indulget, plus sane quam me, & illo dignum. Iamne
 recusabit obstinatus tantillum quod peto, in tanta
 mea necessitate, in re quæ tantopere ipsum deceat.
 Nihil peto, nisi veniam & gratiam per meum, *peccaui:*
de cætero fac me sicut unum ex mercenariis tuis. Quid
 petere possem minus à patre tam opulento?

Hem, dilectissimi, nonne negotium suum belle
 expendit Prodigus? Nonne bono consilio propter
 personam suam ipsemet recta iuit ad patrem, potius
 quam per mediatorē, quisquis ille esset? Videamus iā
 quæ ex parte patris ipsi ut sic ageret motiua fuerint.

III.

*Quod benefecerit non utendo, sed pro se eundo
 propter respectum patris.*

Cum omnia perlustro, optimam inuenio senten-
 tiam Prodigii. *surgam & ibo ad patrem.* Ipse ego &
 nō alius. Quorsum applicabo hunc inde alios, frustra
 fit per plura quod potest fieri per pauciora: præstat ut
 solus illuc eam, quam ut fratris aut cognatorum re-
 quiram operam. Itane? Ita quidem existimo, & hoc re-
 spectu patris.

* I. Pater eius, primo ut senex ista noua non fa-
 cile credidisset, *Tarda solet magnis rebus inesse fides.*
 Iacob ipse decem aut undecim filiis, bona de Iosepho
 narrantis, credere non potuit quod regnaret
 in Ægypto.